

**Nørrevoldgade / Nørrevænget
– glimt af 100 års historie.**

Nørrevoldgade og Nørrevænget blev anlagt for godt 100 år siden. Hvad lå her før? Hvorfor skulle der bygges her? Hvem planlagde gaderne? Hvem tegnede husene? Hvorfor ser de ud, som de gør? Hvordan så her ud, da husene var nye? Hvem flyttede ind? Og hvem bor her senere? Hvordan har det været at bo her? Hvordan var her i det hele taget i 'gamle dage'? Hvordan har folk haft det med hinanden? Hvordan var det at være barn her? Var her forretninger? Hvad var her ellers? Er der blevet ændret på gader og bygninger? Findes der billeder fra gaderne, husene og menneskerne, der har boet her? Er der nogen, der kan fortælle os om livet gennem de 100 år?

Det historiske udvalg i beboerforeningen har gravet i de to gaders liv og udvikling gennem et århundrede for at finde nogle af svarene. Vi har samlet dem i dette jubilæumsskrift.

God fornøjelse med den historiske gadevandring.

Nørrevoldgade/Nørrevænget

Glimt af 100 års historie

Nørrevoldgade/Nørrevænget

Glimt af 100 års historie

Nørrevoldgade og Nørrevænget

– glimt af 100 års historie

Beboerforeningen for Nørrevænget og Nørrevoldgade
Odense 2012

Redaktion: Det historiske udvalg. Mette Pernille Hertz,
Ole Eis-Hansen, Kirsten Larsen, Kirsten Eis-Hansen og
journalist Eivind Johansen.

© Forfatterne og fotograferne og udlånerne

Grafisk tilrettelægning: Anders Boye

Tryk: One Way Tryk a/s - Etryk.dk

Indhold

Forord	4
Forhistorien	5
Nørrevoldgade	6
Husene	7
Moderniseringer	7
Nørrevoldgade bliver længere	8
Gaden udjævnes	8
Nørrevænget	11
Husene	12
Pladsen	15
Løverne	15
Kæde over vejen	16
Søen og det grønne område	17
Livet i gaderne	21
Gebhard Jensen	21
Inge Lindholm	23
Tove Præstegaard	24
Conny Johansen	24
Bent Ertmann	25
Kirsten Larsen	26
Efterskrift fra historisk udvalg	31
Tidstavle	32

Forord

Nørrevænget og den østlige del af Nørrevoldgade blev grundlagt for godt 100 år siden. Det skal fejres med en fest i Løveparken, som på dagen får sit navn gjort officielt.

I anledning af 100-årsdagen har en håndfuld medlemmer af Beboerforeningen for Nørrevænget og Nørrevoldgade sat sig for at fortælle historien om vores gader, husene og selvfølgelig det liv, der har været levet her gennem de 100 år. Vi har været på Historiens Hus for at finde billeder og oplysninger, og vi har lavet interviews og fået beretninger og fotos fra folk, der har boet og bor her. Der bliver heldigvis ved at dukke nyt materiale og spørgsmål op, så arbejdet er langt fra færdigt.

Med dette festskrift vil vi gerne give en smagsprøve på, hvad vi er i gang med.

En helt uvurderlig hjælp til at levendegøre historien er Gebhard Jensen fra Nør-

revænget, som har boet her i 97 år. Han kan på ganske enestående vis huske og fortæller gerne om stort og småt fra området og sit lange liv her, som ellers ville være blevet glemt.

Jeg vil gerne sige tak til Inge Lindholm, Conny Johansen, Familien Præstegaard, Hans Clemensen, medarbejderne i Historiens Hus, Odense Bys Museer, historisk udvalg, Ole Schultz, Ole Eis-Hansen for arbejdet med billeder, Kirsten Eis-Hansen og Mette Pernille Hertz for arbejdet med arkivalierne og beskrivelserne og selvfølgelig Gebhard Jensen.

Der er i 2009 etableret en beboerforening, der fungerer som socialt samlingspunkt for området med sommer- og vinterarrangementer. Den arbejder også for bevarelse af kvarterets identitet, tålelige trafik- og parkeringsforhold og bevarelse af anlægget. Foreningen prøver i skrivende stund på at få løverne ved anlægget restaureret. Og i anledning af de 100 år har vi fået anlægget navngivet Løveparken.

Det er mit håb, at kvarteret bliver ved med at være et levende og attraktivt sted at bo for de kommende generationer.

På vegne af bestyrelsen i Beboerforeningen Nørrevoldgade/Nørrevænget

Kirsten Larsen

Foto: Ole Eis-Hansen.

Forhistorien

Nørrevoldgade, Nørrevænget og søen ligger på en del af den jord, som før blev kaldt Lille Kræmmermark. Vores område blev indlemmet i Odense Kommune i 1879 sammen med andre dele af de tre landsogne om byen, fordi byen havde brug for mere plads at brede sig på til industri og boliger.

Vores del af "Lille Kræmmermark" lå de næste ca. 30 år som skrånende mark med en sø nedenfor, mens byen voksede rundt om.

Langs Skibhusvej, Buchwaldsgade og på Tolderlundsvej blev der bygget villaer og etageboliger op til 4-5 etager. Mod nord i Skt. Hans Landsogn lå Oliemøllevej med fabrikken Oliemøllen fra 1870'erne og Skt. Hans Gade, som blev anlagt i 1882 og hurtigt bebygget. Mellem Tolderlundsvej og den travle havn blev den nederste del af Nørrevoldgade anlagt i 1894 og fik navnet Havnegade.

En lov fra 1898 om statslån til arbejderboliger satte for alvor gang i det boligbyggeri, der var stort behov for. Der opstod byggeforeninger, hvor husene efter nogle års afbetaling overgik til selveje. Byggeforeningerne opførte typisk standardiserede dobbelthuse; dem er der mange af i Skibhuskvarteret. Der opstod en tendens med mestre eller ejere, der var bygherre for flere ejendomme uden selv at bo i dem. Dette er tilfældet for Nørrevoldgade. I Nørrevænget var det et konsortium med tre bestyrelsesmedlemmer, der stod bag planlægning og opførelse.

Udsnit af kort over planlagte indlemmelser i Odense Kommune 1879. Lille Kræmmermark ses foroven til venstre. Byrådets journalsager 1877. Odense Stadsarkiv.

Nørrevoldgade og Nørrevænget blev hver især anlagt som en helhed. Men de er meget forskellige. Nørrevoldgade fra 1911 er tidstypiske arbejderboliger, ens dobbelthuse med enkle, ensartede facader mod gaden og lange haver på bagsiden.

Nørrevænget, påbegyndt året efter, blev anlagt som en haveby og er helt speciel med forskelligartede, arkitekttegnede huse med spændende detaljer og symmetriske akser omkring det grønne anlæg med løverne.

Derfor skal de to gader også omtales hver for sig i det følgende.